

ВИСНОВОК

**про наукову новизну, теоретичне і практичне значення
результатів дисертації Салеги Олександра Вікторовича на тему:
«Поляризаційна корелометрія фазово-неоднорідних об'єктних полів
полікристалічних плівок біологічних рідин»,
поданої на здобуття ступеня доктора філософії
за спеціальністю 104 – Фізика та астрономія
в галузі знань 10 - Природничі науки**

**1. Обґрунтування вибору теми дослідження та її зв'язок із
планами наукових робіт Університету.**

Актуальність дисертаційної роботи зумовлена необхідністю розвитку новітніх методів поляризаційної оптики для підвищення точності діагностики патологічних змін біологічних тканин. Існуючі методи Мюллер-матричного картографування мають обмеження, пов'язані з впливом деполяризованого фону, відсутністю інформації про амплітудно-фазову структуру поля та неможливістю аналізу кореляційних взаємозв'язків. Це визначило доцільність розробки поляризаційно-кореляційного підходу, який поєднує “двоточкові” параметри вектора Стокса з інтерференційними методами фазового сканування. Такий підхід забезпечує отримання додаткової інформації про мікроструктуру оптично анізотропних біологічних середовищ і дозволяє суттєво підвищити точність диференціальної діагностики патологічних змін.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами та темами.

Дисертаційна робота виконана відповідно до наукових програм та тем кафедри оптичних мультимедійних та поліграфічних технологій Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, а також у межах державних науково-дослідних робіт і грантових проєктів, зокрема:

«Розроблення новітніх поляризаційних і сингулярних методів і систем для потреб оптичних і біомедичних мікро- і нанотехнологій» (№

державної реєстрації 0122U001198) (2022 – 2024 рр)

«Розробка комплексу новітніх методів багатохвильової вектор-параметричної поляризаційної інтроскопії полікристалічних плівок біологічних рідин органів людини» (№ державної реєстрації 0122U001980) (2022 – 2024 рр)

«Новітня система поляризаційної томографії полікристалічних плівок біологічних рідин людини для діагностики важкості та моніторингу реабілітації воєнних травм», грант НФДУ (2023-2024 рр)

Метою роботи є розробка нових Стокс-параметричних і поляризаційно-інтерференційних методів картографування біологічних об'єктів із використанням цифрової голографічного відтворення та багатофункціонального статистичного, вейвлет і мультифрактального аналізу.

Об'єкт дослідження: зміни поляризаційно-кореляційної структури лазерних мікроскопічних зображень та оптичної анізотропії дегідратованих плівок біологічних тканин різної морфологічної будови і фізіологічного стану.

Предмет дослідження: статистичні, вейвлет- і мультифрактальні характеристики поляризаційно-кореляційних мап та їх взаємозв'язок із структурними і патологічними змінами тканин.

Методи дослідження включають цифрову голографію, 2D Фур'є-перетворення, фазове сканування, статистичний, вейвлет- і мультифрактальний аналіз.

2. Формулювання наукового завдання.

У дисертації розв'язано нове наукове завдання, що полягає у розробці та експериментальній реалізації поляризаційно-кореляційного підходу до картографування біологічних тканин, який забезпечує отримання просторово-кореляційної, амплітудно-фазової та багатомасштабної інформації про їх мікроструктуру. На відміну від існуючих методів,

запропонований підхід дозволяє аналізувати “двоточкові” параметри вектора Стокса, що відкриває можливість дослідження кореляційних властивостей оптичних полів і підвищує чутливість до структурних і патологічних змін.

3. Наукові положення, розроблені особисто здобувачем, та їх новизна.

У результаті проведених досліджень отримано низку нових наукових результатів, які мають суттєву новизну:

1. запропоновано поляризаційно-кореляційний підхід до аналізу біологічних тканин, що базується на використанні “двоточкових” параметрів вектора Стокса;
2. розроблено методику поляризаційно-інтерференційного картографування з фазовим скануванням комплексних амплітуд об’єктного поля;
3. встановлено закономірності зміни статистичних моментів 1–4 порядків модуля і аргумента четвертого параметра вектора Стокса при варіюванні фазового сканування;
4. уперше застосовано вейвлет- та мультифрактальний аналіз для дослідження поляризаційно-кореляційних мап біологічних тканин;
5. виявлено нові закономірності формування мультифрактальних спектрів та їх зв’язок із морфологічною структурою тканин;
6. встановлено систему діагностично значущих азимутально-інваріантних параметрів, чутливих до патологічних змін;
7. доведено можливість високоточної диференціації доброякісних і злоякісних пухлин простати.

4. Обґрунтованість і достовірність результатів.

Достовірність отриманих результатів забезпечується комплексним використанням сучасних теоретичних і експериментальних методів поляризаційної та кореляційної оптики, коректністю математичного

апарату та узгодженістю результатів між різними методами аналізу. Отримані закономірності підтверджені значним обсягом експериментальних досліджень, статистичною обробкою даних і високою відтворюваністю результатів. Застосування незалежних підходів (статистичного, вейвлет- та мультифрактального аналізу) підтверджує їх взаємну узгодженість і достовірність.

5. Рівень теоретичної підготовки здобувача.

Дисертаційна робота свідчить про високий рівень теоретичної підготовки здобувача у галузі поляризаційної та кореляційної оптики, цифрової голографії, математичної статистики та методів обробки зображень. Автор продемонстрував здатність до самостійного формулювання наукових задач, розробки теоретичних моделей і ефективного застосування сучасних математичних методів для аналізу складних фізичних процесів.

6. Наукове та практичне значення роботи.

Наукове значення роботи полягає у розвитку нового напрямку поляризаційно-кореляційної оптики біологічних середовищ, розширенні уявлень про їх мікроструктурну організацію та механізми формування оптичних характеристик.

Практичне значення одержаних результатів полягає у створенні нових методів і критеріїв діагностики, що дозволяють підвищити точність диференціальної діагностики патологічних станів. Показано, що застосування вейвлет-аналізу забезпечує точність діагностики на рівні до 94,1%, а використання мультифрактального аналізу дозволяє підвищити її до 97,7%, що відповідає високому рівню клінічної ефективності. Результати можуть бути використані при створенні сучасних біомедичних оптичних систем.

7. Повнота викладу матеріалів дисертації в публікаціях та особистий внесок здобувачки в публікації.

Основні результати дисертаційної роботи повністю відображені у наукових публікаціях, зокрема у фахових міжнародних виданнях, що індексуються в наукометричних базах даних. Матеріали дослідження апробовані на міжнародних конференціях, що підтверджує їх наукову значущість.

Дисертація є самостійною науковою працею. Автору належить провідна роль у постановці задач, проведенні експериментальних досліджень, розробці алгоритмів обробки даних, аналізі результатів та формулюванні висновків. У співавторських роботах внесок здобувача є визначальним і полягає у виконанні експериментів, програмній реалізації методів та підготовці публікацій.

Результати перевірки тексту дисертації з використанням антиплагіатної системи Turnitin Similarity показав на 8% схожості з джерелами з Інтернету. Робота відповідає принципам академічної доброчесності.

Основні положення та висновки дисертаційної роботи викладені у 18 публікаціях у закордонних виданнях, проіндексованих у наукометричній базі даних Scopus. З них 5 статей опубліковано у виданнях, віднесених до другого квартиля (Q2).

Наукові праці у періодичних наукових виданнях, проіндексованих у наукометричній базі даних Scopus:

1. Soltys I., Olar A., Pavlyukovich N., Kurek Y., **Salega A.**, Struk Y., Vanchulyak O., Oliynyk I., Drin I. The diagnostic capabilities of polarization-correlation analysis of scattered light in biological tissues to differentiate between benign and malignant tumors. *Proceedings of SPIE*. 2024. Vol. 12938. P. 251–254. (Внесок авторів: Салега О.: обчислення статистичних параметрів поляризаційно-кореляційних map, аналіз результатів, написання статті;

Солтис І., Олар О., Курек Ю., Струк Ю., Ванчуляк О., Дрінь І.: проведення експерименту та розрахунків, аналіз та обговорення результатів; Павлюкович Н., Олійник І.: інтерпретація результатів)

DOI: [10.1117/12.3014204](https://doi.org/10.1117/12.3014204)

ISSN: [0277-786X](https://www.issn.org/0277-786X)

<https://www.scopus.com/pages/publications/85184136532?origin=resultlist>

2. Diachenko L., Vatamanitsa E., Ushenko O., **Salega O.**, Litvinenko O., Hu Z. Algorithms for polarization-singular processing of Mueller-matrix images of soft tissues for biomedical applications. *International Journal of Image, Graphics and Signal Processing*. 2024. Vol. 16. No. 1. P. 14–24. (*Внесок авторів: Салега О.: проведення експерименту, редагування статті, обговорення результатів; Ушенко О.: Загальне управління проєктом, аналіз та обговорення результатів, написання статті; Дяченко Л., Ватаманіца Е., Ху З.: математична обробка отриманих результатів, аналіз та обговорення результатів, Литвиненко О.: підготовка зразків, інтерпретація результатів)*

DOI: [10.5815/ijigsp.2024.01.02](https://doi.org/10.5815/ijigsp.2024.01.02)

ISSN: [2074-9082](https://www.issn.org/2074-9082)

<https://www.scopus.com/pages/publications/85185682089?origin=resultlist>

3. Ushenko O., **Saleha O.**, Ushenko Y., Gordey I., Litvinenko O. Multifractal scaling of singularity spectra of digital Mueller-matrix images of biological tissues: fundamental and applied aspects. *International Journal of Image, Graphics and Signal Processing*. 2024. Vol. 16. No. 2. P. 29–45. (*Внесок авторів: Салега О.: проведення експерименту, редагування статті, обговорення результатів; Ушенко О.: формулювання наукової концепції, менторство, аналіз та обговорення результатів, написання статті; Ушенко Ю.: проведення експерименту та розрахунків, аналіз та обговорення результатів; Гордей І., Литвиненко О.: Підготовка гістологічних зрізів, обговорення результатів)*

DOI: [10.5815/ijigsp.2024.02.03](https://doi.org/10.5815/ijigsp.2024.02.03)

ISSN: [2074-9082](https://www.issn.org/issn/2074-9082)

<https://www.scopus.com/pages/publications/85192375575?origin=resultlist>

4. Kozan N., **Saleha O.**, Dubolazov O., Ushenko Y., Soltys I., Ushenko O., Olar O., Paliy V., Smailova S. Polarization-correlation mapping of microscopic images of biological tissues of different morphological structure. *Informatyka Automatyka Pomiaru w Gospodarce i Ochronie Środowiska*. 2024. Vol. 14. No. 3. P. 86–90. (Внесок авторів: Салега О.: обчислення статистичних параметрів поляризаційно-кореляційних мап, аналіз результатів; Ушенко О., Дуболазов О., Ушенко Ю.: формулювання наукової концепції, аналіз та обговорення результатів, написання статті; Солтис І., Олар О.: проведення експериментальних вимірювань, первинна обробка даних; Козан Н., Палій В., Смайлова С.: інтерпретація, аналіз та обговорення результатів)

DOI: [10.35784/iapgos.6141](https://doi.org/10.35784/iapgos.6141)

ISSN: [2083-0157](https://www.issn.org/issn/2083-0157)

<https://www.scopus.com/pages/publications/85206467732?origin=resultlist>

5. Ushenko O., Litvinenko O., Ushenko Y., Tomka Y., Motrich A., Dubolazov A., Soltys I., Olar O., Mikirin I., Skliarchuk V., Kurek E., **Saleha O.**, Homolinskyi V, Zheng J, Dzierzak R, Tlebaldinova A. Polarization mapping of optical anisotropy architectonics laser induced images in monitoring biological tissue necrosis. *Proceedings of SPIE*. 2024. Vol. 13400. 1340005. (Внесок авторів: Салега О.: обчислення статистичних параметрів мікроскопічних зображень, аналіз результатів, написання статті; Ушенко О.: менторство, аналіз та обговорення результатів, написання статті; Литвиненко О., Ушенко Ю., Томка Ю., Мотрич А., Дуболазов О., Солтис І., Олар О., Мікірін І., Склярчук В., Курек Є., Гомолінський В., Женг Ж., Дзіржак Р., Тлебалдінова А.: проведення експерименту та розрахунків, аналіз та обговорення результатів)

DOI: [10.1117/12.3054866](https://doi.org/10.1117/12.3054866)

ISSN: [0277-786X](https://www.issn.org/issn/0277-786X)

<https://www.scopus.com/pages/publications/85213941675?origin=resultslist>

6. Ushenko A., Zheng J., Litvinenko A., Gorsky M., Wanchuliak O., Dubolazov A., Ushenko Y., Soltys I., **Salega O.**, Chen Z. 3D digital polarization-holographic wavelet histology in determining the duration of mechanical damage to the myocardium. *Journal of Biophotonics*. 2024. Vol. 17. No. 3. e202300372.

(Scopus,

Q2

–

<https://www.scimagojr.com/journalsearch.php?q=16400154786&tip=sid&clean>

[=0](https://www.scimagojr.com/journalsearch.php?q=16400154786&tip=sid&clean)) (Внесок авторів: Салега О.: проведення експерименту, редагування статті, обговорення результатів; Ушенко О., Литвиненко О., Ванчуляк О.: формулювання теорії, менторство, аналіз та обговорення результатів, написання статті; Горський М., Дуболазов О., Ушенко Ю., Солтис І.: проведення експерименту та розрахунків, аналіз та обговорення результатів; Жент Ж., Чен З.: інтерпретація результатів написання статті) – **2 публікації**

DOI: [10.1002/jbio.202300372](https://doi.org/10.1002/jbio.202300372)

ISSN: [1864-063X](https://www.issn.org/issn/1864-063X)

<https://www.scopus.com/pages/publications/85181895460?origin=resultslist>

7. Ushenko O., Ushenko Y., Litvinenko O., **Salega O.**, Gorsky M., Dubolazov O., Gantyuk V., Nykyforova L., Kovtoniuk M., Klimek J., Kalizhanova A., Kozbakova A. 3D polarization-interference metrology of polycrystalline structure of self-assembled polycrystalline soft matter films. *Proceedings of SPIE*. 2023. Vol. 12985. 129850M. (Внесок авторів: Салега О.:

обчислення статистичних параметрів координатних розподілів інтенсивності, аналіз результатів, написання статті; Ушенко О.: менторство, аналіз та обговорення результатів, написання статті; Литвиненко О., Гнатюк В., Никифорова Л., Ковтонюк М. Климек Я. Каліжанова А., Козбакова А.: Підготовка гістологічних зрізів,

інтерпретація отриманих даних, обговорення результатів; Ушенко Ю., Горський М., Дуболазов О.: Розробка методології дослідження, проведення експерименту)

DOI: [10.1117/12.3023044](https://doi.org/10.1117/12.3023044)

ISSN: [0277-786X](https://www.issn.org/0277-786X)

<https://www.scopus.com/pages/publications/85197311607?origin=resultlist>

8. Ushenko Y., Ushenko A., Dubolazov A., Gorsky M., Soltys I., Litvinenko O., Bachinsky V., Mikirin I., **Salega O.**, Garasim I., Zheng J., Bin L. Phase waves of local depolarization in biological tissues object speckle fields: fundamental and applied aspects. *Journal of Innovative Optical Health Sciences*. 2025. Vol. 18. No. 5. (Scopus, Q2 – <https://www.scimagojr.com/journalsearch.php?q=19900192592&tip=sid&clean=0>) (Внесок авторів: Салега О.: проведення експерименту, редагування статті, обговорення результатів; Ушенко О.: менторство, аналіз та обговорення результатів, написання статті; Ушенко Ю. Дуболазов О., Горський М., Солтис І., Литвиненко О., Бачинський В., Мікірін І., Гарасим І., Жент Ж., Бін Л.: проведення експерименту та розрахунків, аналіз та обговорення результатів) – **2 публікації**

DOI: [10.1142/s1793545825500099](https://doi.org/10.1142/s1793545825500099)

ISSN: [1793-5458](https://www.issn.org/1793-5458)

<https://www.scopus.com/pages/publications/105001510034?origin=resultlist>

9. Ushenko A., Dubolazov A., Zheng J., Litvinenko A., Gorsky M., Ushenko Y., Soltys I., **Salega O.**, Chen Z., Wanchuliak O. 3D polarization-interference holographic histology for wavelet-based differentiation of the polycrystalline component of biological tissues with different necrotic states: forensic applications. *Journal of Biomedical Optics*. 2024. Vol. 29. No. 5. 052920. (Scopus, Q2 – <https://www.scimagojr.com/journalsearch.php?q=12156&tip=sid&clean=0>) (Внесок авторів: Салега О.: проведення експерименту, редагування статті, обговорення результатів; Ушенко О.,

Литвиненко О.: менторство, аналіз та обговорення результатів, написання статті; Дуболазов О., Ушенко Ю.: розробка методології експерименту, Женг Ж., Горський М., Солтис І., Чен З.: проведення експерименту та розрахунків, аналіз та обговорення результатів, Ванчуляк О.: підготовка матеріалів інтерпретація результатів)

DOI: [10.1117/1.JBO.29.5.052920](https://doi.org/10.1117/1.JBO.29.5.052920)

ISSN: [1083-3668](https://www.issn.org/issn/1083-3668)

<https://www.scopus.com/pages/publications/85188045731?origin=resultslist>

10. Ushenko A., Pavlyukovich O., Khukhlina O., Pavlyukovich O., Gorsky M., Soltys I., Dubolazov A., Ushenko Y., **Salega O.**, Mikirin I., Zheng J., Chen Z., Bin L. Layer-by-Layer Multifractal Scanning of Optically Anisotropic Architectonics of Blood Plasma Films: Fundamental and Applied Aspects. *Photonics*. 2025. Vol. 12. No. 3. 215. (**Scopus, Q2** – <https://www.scimagojr.com/journalsearch.php?q=21100833027&tip=sid&clean=0>) (Внесок авторів: Салега О.: проведення експерименту, редагування статті, обговорення результатів; Ушенко О.: менторство, аналіз та обговорення результатів, написання статті; Павлюкович Н., Хухліна О., Павлюкович О., Горський М., Солтис І., Дуболазов О., Ушенко Ю., Мікірін І., Женг Ж., Чен З., Бін Л.: проведення експерименту та розрахунків, аналіз та обговорення результатів) – **2 публікації**

DOI: [10.3390/photonics12030215](https://doi.org/10.3390/photonics12030215)

ISSN: [2304-6732](https://www.issn.org/issn/2304-6732)

<https://www.scopus.com/pages/publications/105001274018?origin=resultslist>

11. Ushenko Y., Ushenko A., Dubolazov A., Soltys I., Litvinenko O., Wanchuliak O., Sarkisova Y., Mikirin I., **Salega O.**, Zheng J. Mueller-matrix interferometric multifractal scaling of optically anisotropic architectonics of diffuse blood facies: fundamental and applied aspects. *Journal of Biophotonics*. 2025. Vol. 18. No. 3. e202400412. (**Scopus, Q2** – <https://www.scimagojr.com/journalsearch.php?q=16400154786&tip=sid&clean>

=0) (Внесок авторів: Салега О.: проведення експерименту, редагування статті, обговорення результатів; Ушенко О.: менторство, аналіз та обговорення результатів, написання статті; Ушенко Ю., Дуболазов О., Солитс І., Литвиненко О., Ванчуляк О., Саркісова Ю., Мікірін І., Женг Ж.: проведення експерименту та розрахунків, аналіз та обговорення результатів) – **2 публікації**

DOI: [10.1002/jbio.202400412](https://doi.org/10.1002/jbio.202400412)

ISSN: [1864063X](https://www.scopus.com/publishing/information/issn/1864063X)

<https://www.scopus.com/pages/publications/86000380923?origin=resultslist>

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

12. Ushenko O., Litvinenko O., Zheng J., Bin L., **Salega O.**, Kyfyak V., Vinnychuk O. 3D digital wavelet histology in determining the duration of mechanical damage to the brain: biomedical and economic aspects. *Proceedings of SPIE – Seventeenth International Conference on Correlation Optics*. 2025. Vol. 13813. 138133K. (**Scopus**)

(Внесок авторів: Салега О.: проведення розрахунків, редагування статті, обговорення результатів; Ушенко О.: менторство, аналіз та обговорення результатів, написання статті; Литвиненко О., Женг Ж., Бін Л.: проведення експерименту та розрахунків, аналіз та обговорення результатів; Вінничук О., Кифяк В.: робота над економічною складовою статті)

DOI: [10.1117/12.3093503](https://doi.org/10.1117/12.3093503)

ISSN: [0277-786X](https://www.scopus.com/publishing/information/issn/0277-786X)

<https://www.scopus.com/pages/publications/105025409133?origin=resultslist>

Наукові праці, які додатково відображають наукові результати дисертації:

13. Ushenko Y. A., Bachinsky V. T., Bezhenar I. L., Vanchulyak O. Y., Litvinenko O. Y., Soltys I. V., **Salega O.**, Ushenko A. G., Shylan K. V. Determination of the Lifetime and Post-mortal Nature and Temporal Dynamics

of the Formation of Skin Abrasions. Singapore: Springer, 2023. P. 27-42. (Scopus) (Внесок авторів: Салега О.: обчислення статистичних параметрів координатних розподілів інтенсивності, аналіз результатів, написання статті; Ушенко О., Литвиненко О.: розробка методології дослідження, менторство, аналіз та обговорення результатів, написання статті; Бачинський В., Беженар І., Ванчуляк О., Шилан К.: Підготовка гістологічних зрізів, інтерпретація результатів; Ушенко Ю., Солтис І.: Проведення експерименту, первинна обробка даних)

DOI: [10.1007/978-981-99-1734-1_3](https://doi.org/10.1007/978-981-99-1734-1_3)

ISSN: [2191-530X](https://www.scopus.com/pages/publications/85159771700?origin=resultlist)

<https://www.scopus.com/pages/publications/85159771700?origin=resultlist>

9. Оцінка мови і стилю дисертації.

Мова і стиль дисертації відповідають вимогам, що висуваються до праць такого рівня.

10. Відповідність змісту дисертації спеціальності з відповідної галузі знань, з якої вона подається до захисту.

Зміст дисертації відповідає чинним вимогам до оформлення дисертації, встановленим освітньо-науковою програмою «Фізика та астрономія» галузі знань 10 Природничі науки, спеціальності 104 Фізика та астрономія.

11. Дотримання нормативних вимог щодо оформлення дисертації.

Нормативні вимоги щодо оформлення дисертації дотримані повністю.

12. Рекомендації дисертації до захисту.

Дисертаційна робота Салеги Олександра Вікторовича «Поляризаційна корелометрія фазово-неоднорідних об'єктних полів полікристалічних плівок біологічних рідин», подана на здобуття доктора

філософії у галузі знань 10 «Природничі науки» за спеціальністю 104 «Фізика та астрономія» за її актуальністю, науково-теоретичним рівнем, новизною постановки та розв'язання проблеми, практичним значенням отриманих результатів відповідає вимогам пунктів 6, 7, 8, 9 «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого Постановою КМУ від 12.01.2022 р. №44 (зі змінами, внесеними згідно з Постановою КМУ №507 від 03.05.2024 р.).

За результатами публічної презентації результатів дисертації та їх обговорення на засіданні кафедри поліграфічних, мультимедійних та оптичних технологій навчально-наукового інституту фізико-технічних та комп'ютерних наук Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, витяг з протоколу засідання кафедри №6.1 від 13 березня 2026 року, дисертацію Салеги Олександра Вікторовича рекомендовано до захисту в разовій спеціалізованій вченій раді для здобуття ступеня доктора філософії у галузі знань 10 «Природничі науки» за спеціальністю 104 «Фізика та астрономія».

Голова засідання
Доктор фізико-математичних наук
Завідувач кафедри поліграфічних,
мультимедійних та оптичних технологій
Чернівецького національного університету
імені Юрія Федьковича

Олександр УШЕНКО

